

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hát hóra 2 frt 50 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
Kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 frt fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 lr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 k.
Velünk összekötöttesben levő hirdető-íradók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Statisztikai tanulságok.

Szokásban van — és helyesen, hogy az év fordultával az anyakönyvek vezetői által a népesedési mozgalmak közzétételnek; ez történt városunkban is az új év beálltával s mi ezen adatokat lapunkban közöltük is, természetesen azcu fentartással, hogy azokra nézve felmerülő észrevételeinket megtehesük.

Ezt most teljesítjük.

A legutolsó 1880-ik évi népszámlálás szerint városunk lakossága egy deczennium alatt a régi állapotokat tekintve, a mikor a növekedésnek semmi jelei sem mutatkoztak, örvedetesen növekedett. Lakosságunk száma 1870-ben 5914 volt, 1880-ban pedig 6491. Ezen növekedés folytonos, mert évenként számba vétetik a város lakossága úgy fogyatéka, mint növekedésében s ezek szerint népességünk jelenben 8237.

Ha ezen számot az 1858. évhez, a mikor városunk lakossága Fényes Elek szerint 4837 lakost számlált, egybe hasonlítjuk: lakosságunk száma 3400 lélekkel szaporodott 37 év alatt; megkétszereződik pedig ilyen növekedés után 52 év alatt.

Mindazon növekedés, mely a feltüntetett években mutatkozik, eléggé kielégítőnek mondható általánosságban, amde ha azon adatokat, melyeket lapunkban immár közöltünk, mélyebben vesszük vizsgálat alá, nevezetesen pedig a születettek és halottak közti arányt, a mint az a legutolsó 1887. évben mutatkozik: a növekedés nem mondható kedvezőnek. Városunk azon lakosságának rétegeiben, mely a legnagyobb részt alkotja, értjük a katolikus felekezett; nem a növekedés, hanem megdöbbenő fogyaték mutatkozik; a halottak száma a születettek számát 56-al meghaladja. A többi felekezetről, u. m. a protes-

tánsok s az izraelitáknál ezen arány ugyan kedvezőbb és mindenütt a születettek száma meghaladja a halottak számát, de még sem üti ugy helyre a szaporodást, mint azt a számok után összességben várni lehetne, s ha mégis az elmúlt év szaporodást tüntet fel városunkban, az legnagyobb részt a beköltözött lakosságra esik s az általános forgalom szaporulatának következménye gyanánt tekintethetik.

A statisztikai adatok szolgálván helyes mérvűl az állapotok megismertetésére, az, hogy a születettek számát a halottak meghaladják, nem mondható egészséges állapotnak, sőt inkább oly kórosnak tűnik fel, hogy annak eltávolítására s megszüntetésére közreműködni a hatóságnak első feladatai közé tartozik, — s hogy orvoslást nyújthasson, első sorban ismernie kell a baj, a kórnak az okát.

De hát mi lehet annak oka?

Több ok merül fel itt ezen kóros állapot előidézésére. Az első és ezt legfőbbnek mondhatni, hogy népünk alsó rétegeiben az orvosi segély nem vétetik igénybe. A halandóság tapasztalás szerint mindig legnagyobb a gyermekekénél; a laza erkölcsök, melyek korunkban nagyon is lábra kaptak, városunkat sem kímélik, a nagy városokból hozzánk is nagyobb mérvben átszarmaznak s ezek aztán az emberi életet, különösen a gyermekéletet nem tekintik olyannak, melyért küzdeni, melyet fentartani érdemesnek tartanak, sőt szeretik és ohajtják sokszor, hogy ennek bajaitól szabaduljanak, ezért gondatlan az eljárás a gyermekek körül, ezért oly nagy a halandóság közöttük. Ezekhez járul a táplálkozás hiánya, silánysága. A kereset hiánya még a leggondosabb szülőnek is megnehezíti a jobb táplálkozás megszerzését, hát a hol még a gondolkodás is csekélyebb, annál gyöngébb a jobb táplálkozás után a munkavágy s

mert ez nemcsak oly elkülönített baj, mely egyes vidékre háramlik, hanem szélesen terjed el az egész országban, ezen bajnak megszüntetése, megörvoslása egészben meghaladja ugyan egyes hatóságok erejét; de ha ezek együttesen tömörülve fognak a baj megszüntetésére, s ha országos intézkedések lének fel a cselekvésre, akkor ezen bajok eltávolítására kétségkívül a legkisebb hatóság is sikerrel működhetik.

Hinni szeretjük, hogy ezek bekövetkeznek, ha nem is mindjárt rögtön s azonnal, de mert a szükség int, sokáig magukra nem várhatnak, addig is azonban a hatóságok ily bajnak felmerülését közönnnyel nem tekintethetik.

K Ö Z Ű G Y.

— A m. k. pénzügyminiszterium egy fontos körrendeletet bocsájtott ki, mely egy a gazda-közönséget, mint — végrehajtás szempontjából — a közhatalmokat közelről érdekeli. Közöljük azt fontosságánál fogva egész terjedelmében:

A bélyeg- és illetékek iránti törvények és szabályok némely határozatainak módosításáról szóló XLV. t. cz. 3. és 4. §-ának az ingatlanok értékének megállapítására vonatkozó rendelkezései szerint az 1881. évi XXXIV. t. cz. 8. §-ának b) pontjában említett adó és értékbizonylatok helyett ezentul oly bizonyítványok szükségesek az illeték kiszabás céljaira, melyek a földbirtokra, a házborádó alá tartozó házakra és a kir. kisebb haszonvételekre nézve a törvény 4. §-ának 1. 2. és 5. pontjában meghatározott tiszta jövedelem, — a házosztály adó alá tartozó házakra nézve pedig az idézett törvényszakasz 3. pontjában meghatározott adóösszeg (földtehermentesítési járulékkal együtt) figylen kiténtve. — A törvényhatóság ehhez képest utasítsa az ezen bizonylatok kiállítására hivatott (közégségi bírákat és jegyzőket s a rendezett tanácsú városok polgármestereit) városi törvényhatóságoknak az adó tekkönyv vezetésével megbízott hivatali főnökét, hogy a náluk meglévő kataszt. birtokívek, illetve adó lajstromok alapján 1888. év ja-

nuár hó 1-től kezdve a fentebbiek értelmében állítsák ki az említett bizonylatokat s egyuttal figyelmeztesse őket arra, hogy az 1881. évi XXXIV. t. cz.-nek egyéb határozmányai s így a kérdéses bizonylatok kiállítása illetve beküldése körül netán felmerült mulasztások esetében alkalmazandó 47. §. is — az új törvény által érvényükben nincsen érintve. Ezenfelül az új törvény 16. §-ának rendelkezései által az 1875. évi XXV. t. cz. 14-ának határozatai, egy a marhalevelek bélyeg kötelezettségére mint a bélyegilleték lerovási módjára nézve is lényegesen módosítottak. — Minthogy az 1887. XLV. t. cz. már 1888. évi január 1-én napján lép érvénybe, — a marhalevelek kiállítására használandó bélyeges kincstári irlapok mintája, azok kezelési módja, valamint érvényességük ideje és a külföldi marhaleveleknek minő alakban való elfogadhatása a törvény 16. §-ának 3. bekezdésében foglalt határozmányok értelmében általam egyetértőleg a földm. ipar-és kereskedelemügyi miniszterek külön rendelet útján csak később fog megállapíthatni, ezen §. egyéb intézkedéseinek végrehajtása céljából, egyetértve a földm. ipar-és kereskedelemügyi miniszter urral, egyelőre a következőket rendelem: — 1. A törvény érvénybe lépésének napjától, vagyis 1888. évi január 1-től kezdve nemcsak a lovakról és szarvasmarhákról a 16. §. első bekezdése értelmében kiállítandó marhalevelek, — hanem azok a marhalevelek is bélyeg kötelesek, melyek a juhok kecskéik és sertések tulajdon átruházásánál vagy szállításánál, egy a belföldi, mint a belföldi és külföldi forgalomban az e tekintetben fennálló törvény vagy rendeletek szerint kiállítandók. — 1888. január 1-től kezdve, továbbá megszűnik azon kedvezmény, hogy a szopos esikő anyjával külön illeték fizetése nélkül egy lövelékre (marhalevéltre) jegyezhető, hanem ezen időn túl a szopos esikő után külön 3 kr. illeték számítandó. — 2. A bélyegkötelek marhalevelek kiállítására addig is, míg a fentebb mondottak szerint későbbre hagyott intézkedés meg nem történik, a jelenleg forgalomban lévő bélyeges kincstári lö- és marhalevel irlapokat kell használni. Azok a marhalevelek azonban, melyek juhok, kecskéik és sertésekre vonatkoznak, tekintettel a 10—10 darab szerint megállapított 5 kr. illeték mérvre kizárólag az 5 kros bélyeggel ellátott marhalevel irlapokon lesznek kiállítandók. — 3. Ehhez képest

don kitétt higany oly keményre lett, hogy kavácsolni lehetett. 1788-ban és 1864-ben a velencei laguna befagyott s e jégen banketteket rendeztek.
Ma pedig, hogy minő hideg van, azt nem szükséges leírni, tudjuk mindnyájan.

A mulandóság.

(Rajz)

— Irta: Somai Imre. —

Éj van. Fejem fölött fényes, holdvilágos ég, lábaim alatt a föld téli takarója, a hó, körülöttem nesztelen, esüdes némaság. Lépteim alatt csikorog a hó. Arczomat az erős, száraz, hideg dér pirosra festi. Gépiesen lépek tovább és tovább, nem tudom miért, nem tudom merre, hová? Gondolataim másutt kalandoznak. Gondolkodom a mulandóság felett.

E magányos éji esüdben úgy tetszik nekem, mintha gondolataim megtisztulnának. Eszembe jutnak gyermekkori emlékeim, a jelen sorsüldözöte képe, az élet, a lét, a halál, a semmiség . . .

Gondolataim ragadnak magukkal a semmi felé; oda, hol nincs boldogtalanság, hol megszűnik minden, minden! . . .

* * *

Jártam a nagy világban, láttam az emberek nyomorát, küzdöttem velök együtt hirnévért, kenyérért; láttam szemtől-szembe a halált ezer alakban közeledni felém és én nem tudtam félui hatalmát.

A végtelen róna homokszivatagján haladva, fejem fölött égett a nap, sugarai kiszáritták a növények nedvét, heve forróvá izzította a homokszemeseket. Azt hittem kiszárad az agyvelöm, vérem minden cseppje felforr. Ajkaim megrepedeztek és nyelveimet nem voltam képes megmozdítani. Füleimben zúgtak a zürzavaros hangok, melyeknek nem ismertem értelmét.

A halál járt közelemben, de én nem féltem tőle.

Hajón ültem, mely vitt a végtelen tenger felé. Több hónapig nem láttam egyebet, mint eget és a mérhetetlen vizet. Mikor a szél orkánná növekedve hajóhoz esapkodta a tenger hullámain, letördöste hajóm szárnyait, a vitorlákat nem féltem a halál enyésző hatalmától.

Bolyongtam elhagyatott erdőben, szembezálltam a fenevadakkal, türtem éhséget, szomjuságot. Elvitte erőmet, de nem haltam meg.

Az ágyuk előtt álltam. Szemeim előtt felvillant a tüzes kanóc s láttam a golyót, mint furódik a földbe. Füleimben zúgott a harszó zaj; dobok pörgése, a kürtök rivallása, a harszó paripák nyerítése és patkóiknak csattogása. Lélekjelenlétemet nem vesztém el. Rohantam oda, hol leghevesebb volt a harszó, nem tudván okát miért? . . . Kerestem a halált, de nem bírtam fellelni . . .

. . . Fáradtan döltem a puha hóra. Tagjaimat szokatlan zsirodás fogta el, de láttam és hallottam mindent, mi történni körülém.

TÁRCZA.

Téli krónikák.

Hogy volt?! szokták kérdeni a zenésztől a tánczosok. — Hogy volt? — kérdehetjük az időtől — a tél szigorúságát hajtanta. Mindenesetre érdekes tudni, minő nagy hidegekre, minő szigorú telekre emlékszik a történelem.

Lássuk csak:

Kezdődik a sor a népvándorlás vége felé 860-ban, a mikor a krónikások följegyzése szerint az egész Adria tenger befagyott; 1132-ben a Po Cremonától kezdve egész mentén, torkolatáig jéggel volt borítva. A Rajna is oly keményre fagyott, hogy mindenütt át lehetett rajta gyalogolni. A bor ez időben a legmélyebb pinczékben is befagyott.

1246-ban a velencei Canal grande egyetlen tágas jégtükör volt, melyen sétáltak és álarozos ünnepeket rendeztek.

1200-ban a Kattegát teljesen befagyott s 1305-ben szánkán mentek át a Keleti tengeren Kopenhágából Danzigba. 1334-ben Felső-Olaszország valamennyi folyója és tava befagyott és 1364-ben Arlesnél a legnehezebb társzekerek mentek keresztül a Rhoneon. 1408-ban a Duna eredete helyétől kezdve egész torkolatáig végig befagyott.

1433-ban Hollandban 30 napon és éjjelen keresztül szakadatlanul havazott és 1468-ban Oroszországban darabokban fűrészelték a katonák számára — a boradagokat. 1493-ban decz. 25- és 26-án a geno-

vai kikötő és 1497-ben a marseillei teljesen befagyott.

Midőn a hollandok Hemskerke alatt 1596-ban az északkeleti átjárót keresték, Novaja-Zemlján kellett átkelniük, akkor oly nagy foku volt a hideg, hogy az akkori nagy órák kerekeinek, szögeinek olajozására használt olaj megfagyott s ezek megállottak; a boros palackokat pedig össze kellett törni, hogy tartalmukat darabonként oszthassák szét. A cipők és esüznák bőre kökeményre lett. De ez még nem is hasonlítható ahhoz a hideghez, melyet Middleton kapitány a Hudson-öbölben szenvedett. Ambár a lakóháznak várvastagságu falai voltak s számos tüzhelyen éjjel-nappal szakadatlanul lobogott a tűz: még a pálinka is megfagyott s a lepedők jéggé dermedtek, úgy hogy a jeget le kellett kaparni, mielőtt vastag bundákban rájuk lehetett feküdni.

Az 1697-iki télen XII. Károly svéd király egész tüzéségével átkelt a Kis-Belten. Husz évvel később a Szajna Párisban 35 napon át jéggel volt borítva s 1684-ben és 1716-ban Londonnál befagyott a Themse.

Mikor 1737-ben francia tudósok Lapplandba érkeztek, hogy ott méréseket eszközöljenek, ott a 66-ik sz. fok alatt a hőmérő 45-el a fagyponat alatt állott. Ha felnyitották a szobát, melyben a tudósok tartózkodtak, a szabadba áramló levegő rögtön valóságos hóesővé vált. Pallas szibériai utleírásában beszéli, hogy 1772-ben deczember 7-én Krasznóje-Seloban a tálban szaba-

az az eljárás is, mely a bélyeges kincstári ló- és marhalevél irtalpok kezelése körül az 1875. évi október hó 28-án, 54669 szám alatt, illetve a folyó évi július 7-én 30104. szám alatt az ország összes törvényhatóságaihoz intézett körrendeletek alapján ez idő szerint követették, egyelőre további érvényben marad. — 4. Ha a bélyeges kincstári irtalpon kiállított marhalevélben jegyzett állatok darab száma szerint fizetendő bélyegilleték többet tesz ki, mint az irtalpra nyomott bélyeg értéke, a fizetendő illeték-többlet bélyegjegyekben rovandó le, melyek a marhalevélre még a kiállítás előtt felragasztandók és azok alsó szines része a törvény 16. §-a értelmében a kiállítás keltével s a kiállítás nével kereszttel irandó. — A marhalevél kiállítására hivatott közegek a törvényes rendelkezések szigorú betartására utasítandók és különösen figyelmeztetendők, hogy a bélyegjegyek használata által pótolandó illetékre nézve elkövetett megrövidítések ezentul és az 1875. évi XXV. t. cikknek 16. §-a értelmében minden darab szarvasmarha és ló, illetőleg minden 10—10 drb sertés, juh és kecske után külön-külön 50 krtól 2 frtig terjedő bírsággal, a bélyegjegyek kereszttülrása körüli szabályellenességek, illetve mulasztások pedig, az illetéki szabályok 117. §-ának 1. pontja értelmében 1 frttől 50 frtig terjedő bírsággal fogják büntetni. — 5. A 4. pontban említett törvényes intézkedésre való tekintettel felhatalmaztam a kir. pénzügyigazgatóságokat, hogy oly községekben, melyekben bélyegárudák nincsenek, a községben levő postamestereknek, a memyiben pedig posta síncs, a községben, a község elöljáróságának indokolt és a kir. adóhivatal utján előterjesztendő kérvénye alapján legfeljebb 30 frt értékig terjedő bélyeghitelt engedélyezhessenek, azon esetben, ha ily kivételes intézkedés a helyi viszonyoknál fogva kellően igazoltnak mutatkozik. Az adóhivatal az engedélyezett hitelt megfelelő készletet a kívánt érték osztályzatú bélyegjegyekből, a postamestereknek s illetőleg a község elöljárónak bélyegmentes vétbizonyítvány és az utalógós havi elszámolás kötelezettsége mellett fogja kiszolgáltatni. — Utasítom a törvényhatóságokat, hogy a marhalevél bélyeg kötelezettségére nézve, a területéhez tartozó községeknek, a fennebbiek értelmében azonnal utasítást adjon, hogy egyáltalán jelen rendeletet pontos és gyors végrehajtása iránt azonnal kellően intézkedjék. — Budapest, 1887. december 27. Tisza s. k.

A szőlő fája.

— HANUSZ ISTVÁN. —
(Folytatás.)

Talajban nem válogat annyira, mint légmérsékletben; mert míg agyagos, homokos, meszes földben jól elvan és csupán a vulkáni eredetű bazalt, láva, trachyt talajokat teszi eléje a többinek csak ott tenyészik sikerrel, hol közép keménységű töl mellett, mely neki nyugalom végett

Két fuvaros ment az országúton. Az egyik észrevett.

— Mi az a fekete folt a havon?

Megálltak szekereikkel. Hozzám közeledtek. Én hallottam szavaikat, de megmozdulni nem volt erőm. Szerettem volna megmondani nekik, hogy ne bántanak, hogy hagyjanak nyugodni, de nem bírtam kinyitni szájamát s megmozdítani nyelvemet.

— Egy ember fekszik itten, talán már meg is fagyott!

Akartam kiáltani: nem igaz! nem fagytam meg, hiszen melegen van, csak fekszem itt e puha ágyban, ne bántatok jó emberek, — de nyelvem megtagadta a szolgálatot.

— Meg van fagyva! Mit csinálnak vele?

— Vigyük el a legközelebbi faluba.

Felcipeltek az egyik szekérré s vágatva vitték tova. Én éreztem a szekér döcögését, láttam az irányt, merre visznek, hallottam beszédjüket.

Egy ház előtt álltunk meg. Nekem úgy tetszett, mintha saját házam előtt volnék.

Bevittek a szobába, lefektettek az ágyra és jajgattak fölöttem. Láttam az orvost belépni s hallottam beszédjét.

— Megfagyott . . . meghalt . . .

És nekem végig kellett tűrni ezt. Nem mondhattam meg, hogy élek. El kellett tűrni az öltöztetést.

Koporsót hoztak, fényes fekete koporsót és belefektettek. Így feküdtem egy napon és egy éjjel.

A nép sereglett bámuláson. Az egyik dicsért, a másik megrövtá viseletemet, a harmadik fitymálva végig mért:

szükséges, az évi hőmérsékletnek átlaga 7—12 meleg fok közt változik. Azt azonban megkívánja, hogy tavasztól ősziig összesen legalább 2800 fok meleget kapjon. Gabona növényeink nem ily követelők, a kukorica 2000 fokkal, a buza 1600-zal, az árpa 1200-zal is beéri csirázásától megéréseig rendszeren.

A hol enyhe tél egészíti ki a hűvös nyarat évi hasonló melegmennyiségig, mint pl. Angliában, ott téle leveleit sem igen hullatja el a szőlőtő; minek következtében ki nem pihent vesszői satnya virágzatot hoznak, gyümölesét pedig meg nem érlelheti a csekély melegű nyár és ködös őszi. A hol ellenben az év közép hőmérséklete erősen meghaladja az ő kedvelt 17°-kos átlagát, mint a forróvölgyek fekvő vidékein, ott minden erejét lombgazdagságban bujálkodva fecsérli el és mustot végkép nem ad, hol 22° a közép hőmérséklet. Afrikának bár akárhány forró vidékén tenyészti, de csupán enyhe árnyékot adó, sűrű nagy levelei végett. Különbözik is a szőlő, a mint tenyészetének határát a forróvölgy felé meglelte, szerepét a pálmáknak nyújtja, melyek pompás gyümölesseikkel kártalanítják a tértől a forróvölgyen belüli lakó embert, a mi szőlőnek nélkülözéseért.

A mily keveset törődik a szőlőtő a téli hideg és nyári meleg egymás közt való nagyobb különbségeivel, példa rá Astrachan vidéke a Kaszpitenger mellett, mely 25 méterrel fekszik alantabb, mint a Földközítenger tükre. Itt a tél közép-mérséklete gyakran süllyed 25°-ra a fagyó pont alatt, de mivel a nyár középmelege többnyire 20 fok körül jár, talált ott 1829-ben Humboldt Sándor oly kitünő szőlőfűrtöket, a minőket Európában alig valahol. De természetesen mélyre kell ott a föld alá a tökélet indáit elhelyezni télen. Anglia déli vidékeinek 4 meleg fokú langyos tele ellenben, mely valódi üvegház és melegágy a szabadban, nem kedves neki; tengeri klíma alatt nem örömet tenyészik.

Vízszintes kiterjedésben az éjszakai szélesség 15—52 fokai közt otthonos, a hűvösebb déli féltekén ellenben csak a 40-ikig művelik eredményesen. Európában Grüneberg a legéjszakaiabb pont, hol (éjsz. szél. 52°) még kinyílnak megterem a szőlő, de borától kinyílnak az ember mellényzsebében a bicsak. Nyugot-Európában a Loire folyó torkolatától Páris irányában tart a szőlő tenyészetének éjszakai határa, Németországban fölhangy az 52-ik fokig, de Csehországban és nálunk 49-re süllyed, Oroszországban 47-re, Ázsiában meg éppen a 40-ik fokig. Amerikában az óvilág szőlőtökeinek tenyészeti vonala körülbelül szintén ugyan-

— Látod te nyugtalan lélek! — látod, hogy van halál, hogy van enyészet mégis!

Minden erőmet iparkodtam összeszedni s kiáltani akartam: nincs halál! nincs enyészet! csak álom az! olyan mint élet, egynék kin, másnak boldogság, — de nem bírtam egy hangot is kiejteni.

Reám boríták a koporsó-fedelet. Sötétség támadt és én hallottam a sirást, a jajgatást, melybe koronkint a koporsószegezönek egy-egy kalapácsütés vegyült . . .

Szobámban vagyok. Ágyamon fekszem. Ablakomon bevilágít a hold. Egy sötét alak megmozdul alatta, felemeli kezét, megkopogtatja az ablaküveget . . . s megszabadít a gyötrelmes álomtól . . .

Kezdődik a nappal, a mindennapi küzdelem.

Ébren vagyok, mert gondolkozom. Gondolkozom a halál hatalma fölött, a mulandóság, — az enyészet felől.

Merre lép az ember lépten-nyomon kíséri a halál, a pusztulás. Ott éri az embert, hol legkevésbé várja és ott kerül el, hol őt az ember legközelebb hiszi.

De nem hal meg az, ki élte virágát szellemi munkának áldozza fel, ki tehetségét arra használja, hogy vele hasznára legyen az emberiségnek, ki úgy él, hogy élete önmegtágadson alapuló nemes versenyzés és küzdelem: az ércnél maradandóbb emléket hágy maga után, az eszméiben él tovább, él megtisztulva, felmagasztalva az utódok kegyelele által.

. . . Gondolataim erővel rajadják elémemet a semmi felé, hol megszűnik a kin, hol nincs boldogtalanság . . .

az, csak a belföldi fagy álló fajok bátor-kodnak tovább éjszakra előnyomulni.

Tenyészetének tengerszín fölötti magassága átlag véve 950 m., de ez, mint könnyen érthető, nagyon is változik a vidékek szélességi fekvéséhez és saját különleges viszonyaihoz. Ez hazánkban 316—475 m. közt ingadozik. Hegyalján az aszubbort termő szőlők alsó határa 380 m. magas. A Vértes, Pilisnek trachyt talaján diszlik még 450 m. magasságban, de ugyanazon hegységben meszes földön déli fekvés daczára is már csak 412 m. körül. A sopronmegyei Rozália hegységben 633 m. magasban látni bár szőlőket, de elvannak már hagyva, mert nem érdemesek ma a művelésre.

A tiroliai hőse Hofer András, mint földieki beszélik, a passeyri völgyben ama hegyvidéken lakott, melynek déli nyulványaira a szőlőtő és fügefa vadon kuszik föl, éjszakai részében pedig már a fenyők is eltűnedeznek. Az Alpok éjszakai lejtőin a szőlőtenyészet határa 470 m., a középső völgyekben 565 m., a Monte Rosa és Mont-Blancban 865 m. magason van. A Teneriffa szigetbeli Pic de Teyde csucs oldalán 791 m., Itália száraz földén 1000 m., az Etna vulkánon 1265 m., a paradicsom szépségű Kashmir völgyben 1740 m., a Himalája déli lejtőin 3000—4600 m. magasságban van a szőlőtőnek tenyészeti határvonala, hol hatalmas fenyűkre kuszik föl. Hajdan az Ararat hegyen magasabban diszlett, mint ma; mutogatják is az örmény szerzetesek a szőlőtökeket, melyeket 42 századdal ezelőtt állítólag az öreg Noah ültetett, — de ezeknek ma sörét keménységű gyümöleséből bort szűrni, mint ők mondogatják, azért nem lehet, mivel a jelenlegi bünös emberiség meg nem érdemli. (Folyt. köv.)

A gazdák figyelmebe.

A legtöbb magyar földműves gazda azt hiszi, hogy a borseprűnek az a rendeltetése, miszerint azt Mócsi gazda az ő szesz-fabrikájában pálinkává főzze ki; azért azt tán rendszeren, ha a borfejtés megtörtént, a seprűt a pálinkás kazánba vádiorol, s lesz aztán innen is, onnan is jól hozzáégetett, kozmás és undorító ízű pálinka belőle. Már pedig az ilyen ital még ugynevezett fityókának sem járja; mert a helyett, hogy az étvágyat elősegítené, leg-többször a gyomrot rontja meg.

Manapság egészen másként cselekszik az okszerű gazda. Tekintetbe veszi, hogy a seprűt egyéb aprólékos dologban sokkal jobban és értékesebben fel tudja használni, mintsem hogy abból pálinka-masínáján egészségrontó kotyvalékokat készítsen belőle. Erről kívánok én ezuttal egyet-mást elmondani.

Hogy festették az ördögöt a tekintély uralkodása korában.

(Folytatás.)

Bécs e század harmadik tizedében, annak első évében, mint egy geografusunk írja s mint érintők, a birodalom fővárosa, első város volt Németországban; egy belső és 32 külvárosból állott, hétezeregyszáz, harminczkét házzal; az idegenek a katonaság és az izraelitákon kívül 300,000 lakóval bírt, számos közművelődési s humanisztikus intézettel, melyek világszerte híresek valának; 60 ezer arbeiter, munkás volt Bécsben. Mindez azóta megkétszerezedett, lakóinak száma ma 800,000 s mindene kettős mérvben növekedett. Az akkor még Bécs vára sáncazt képző mai Ring, a világ legszebb palotáinak gyűjteményét képezi. A parlament, a város háza, a Burgszínház, a muzeumok, az építészeti remekai csodásan tündökölnék. Na, a szent István temploma 36 oltárával 434 láb magas tornyával, 402 mázsás harangjával, meg nem kétszerezedett, maradt, mint volt, de a legújabb renoválások folytán az idők viharainak elviselésére képesebbé tétetett. — Persze, Németországban első rangját 1866-ki közigazgatási csata folytán elvesztette s azt Berlin ragadta magához, mely még e század második, harmadik tizedében fennérintett geografus szerint csak 250 ezer lakóval bírt, manapság a legutóbb megejtett számlálás szerint már egymillió egyszáz ezer lakoson felül dicskedhetik, az ezen arányban kifejtett kulturális s humanisztikus intézetekkel egyformán.

Utasaink Bécsbe érven, a König v. Ungarn fogadóba szálltak; ez már azon időben is a magyar utasok kedves szállója

Most már nem emlékszem tisztán reá hogy ki mondotta, hanem azt tudom, hogy melegen ajánlották, hogy az ujonnan készült hordókkal semmi egyebet nem kell tenni, mint az ilyen borseprűt vízzel összekegyíteni s azt felforraltva az új hordóba önteni s ezzel a hordót jól kiöblíteni. Sokáig nem hittem benne, hanem aztán a tapasztalat megtanított reá.

Az egyik közelebbi esztendőben a szőlőm nagyon szépen állott s alapos okom volt hinni, hogy a meglevő edényeim nem lesznek elegendők a bornak észűrésére. Fogtam tehát magamat és új hordókat csináltattam. Azonban megtörtént az a gyakrabban is előforduló eset, hogy az én pintéremnek egyéb dolga is volt, s így az én hordóim majdnem közvetlen szüret előtt készültek el.

Azelőtt, még apám idejében, úgy volt szokásban, hogy az új hordókat előbb vagy tíz napig hideg vízben szivattuk ki, hogy az ugynevezett cersavat feketítő színével az ismételt friss víz mintegy kilugozza; hanem bezzeg erre nem volt idő, mert nyakunkban volt a szüret és a hordóra okvetlen szükség volt. Neki mentem tehát s az új hordókat a hosszadalmas hideg vízzel kiáztatás helyett egyszerűen felforralt borseprűvel jól kiforráztam, s mindjárt utána bort szűrtem bele s egyik boromnak sem lett legkisebb baja sem. E tapasztalatból merem tehát állítani, hogy a borseprű igen alkalmas szer akkor, ha az új hordókat az ember a bor befogadására gyorsan előkészíteni akarja.

Egy másik esztendőben történt, hogy a kánikula oly hőséggel fogott neki, miszerint legszebb süldő malaczaim sűrűen elhullottak. Károm igen nagy volt, mert nem mulott nap, hogy egy-két darab el ne hullott volna, s elkeseredettségemben már-már felakartam hagyni a sertés-tenyészéssel. Ekkor történt, hogy egy messzebb lakó barátom valami családi ünneplésére meghívt s erre inkább elkeseredettségemben mint jó kedvvel mentem el.

O is gazdálkodott apai birtokán, épp úgy, mint én, mi természetesebb tehát, mintsem hogy első beszélgetésünk is a gazdálkodásról folyt. Keservesen elpanaszoltam szomorú esetemet s azt a kárt, a mit süldő sertéseim elhullásával szenvednem kellett. Vigasztalás helyett ő azonban jól kipirongatott és utalt vaskalaposágomra, melynélfogva én minden házi gyógyszer egyszerű kuruzslásnak tartok. Meggyőződöttem szememmel, hogy nála a sertések a forró kánikulában moslékjuk közé naponként egy-egy pint borseprűt kapnak s nála hire-pora síncs az elhullásnak. Mihelyt hazajöttem, én is megpróbáltam s a sertés-hullás nálam is "olyannyira" szűnt, hogy néhány darabot mégis megmenthettem. Okultam az eseten s melegen ajánlhatom azóta minden sertéstartó gazdának, hogy kánikulára okvetlen tegyen el borseprűt s azt a nagy hőségben sertéseivel lassankint itassa meg s ezáltal meg fogja állományát menteni az oly gyakran előforduló sertés-hullástól, a mely különösen a forró kánikulai napokban szokott előfordulni.

Egy más esetben ismét a jó borseprűmet teljes sikerrel alkalmaztam gyenge

gyanánt kerestetett s látogatott. Két napot töltvén Bécsben, az oltárképet, egy ez időben keresett képirónál megrendelték. A kép vázlatvezetete akként állapított meg, hogy a képnek a városi egyházközség szentegyházának védszentjét Szent Mihály Arkangyalt kell ábrázolnia, a mint a sántán legyőzi. Szent Mihály jobb kezében kivont karddal fenyegetőleg áll, a bal kezében láncon tartott sántán felett, ki az örök láng között vergelődik. A kép arányai minden részről kölesönös egyetértéssel meghatározatván, minthogy ezen munka hosszabb időt igényelt annak határnapjára, szeptember hónap közepe tüzetett ki, ünneplés felszentelése szeptember 29-ére lévén kitéve, már előbből a városi egyház községben a képirónak tizenegy hónap áll rendelkezésére.

A mint utasaink két heti utazás s tartózkodás után haza értek, első dolga volt a városi plebánosnak, utja eredményéről s a kép megrendeléséről, megnézve s leírva a festőt s lakását, falusi barátját értesíteni s felhívni, hogyha csakugyan alkalma nyílik Bécsbe, kedves dolgot tenne nekie, ha a festőt meglátogatná és saját műértő észrevételeit utasításul adná.

A falusi plebános elégtlenül vette a tudósítást s viszont értesíté városi barátját, hogy ugyan szándéka volt s ezt fentartja most is, idővel Bécsbe menni; azonban ez felette meggondolandó kérdés reá nézve; ily hosszú ut fátadalmi nem igen biztatók előhaladott korára nézve s így egyelőre semmi bizonyosat nem mondhat, vagy ígérhet.

Ezzel ugyan városi barátját egészen bizonytalanságban hagyta, de saját részé-

és zavaros borom javítására. A jó borsap-
rűben ugyanis még igen sok erjesira van,
a mely a borban újabb és újabb erjedést
(forrást) okoz. Az erjedés után pedig a
leülepedés alkalmával a bort zavaró fe-
hérsyeny anyagokat magával viszi le az ül-
lepedébe. Itt tehát a borseprű szintén igen
jó szolgálatot tehet.

Még az is többet ér, ha a borseprűt
zacskókban kipréseljük s bort kapunk be-
lőle, mintsem hogy holmi kozmás palin-
kává égettetik ki.

Végül megemlítem még, hogy kevésbé
dohos vagy penészedni kezdő hordókat
szintén borseprűvel helyre lehet még hozni.
Tavaly ugyanis egyik hordó borom dohot
kapott; mihelyt észrevettem, egy másik
hordóba huztam le s adam hozzá jó bor-
seprűt s ezzel összerázva, leülepedni hagy-
tam. Néhány hét múlva a bort ismét le-
fejtettem, s nem volt ember, ki arra reá
merte volna fogni, hogy az valamikor do-
hos szagu lett volna.

L. B.

Különfélék.

— **Germanizáló közhivatalok.** — Temes-
vár sz. kir. város főkapitányi hivatala
ékes németiséggel bizonyítja mult év jul.
28-án kelt levelébe, hogy jó Kresán János
csakugyan elvesztette munkakönyvét. Hogy
a kapitány ur ilyenmő eljárása mennyire
fér meg T e m e s v á r hazafias érzületé-
vel, vagy van-e a szerény főispáni állásnak
némi befolyása Temesvár nagyhatalmu ka-
pitányi hivatalára a hivatalos nyelv tiszte-
létben tartására nézve; ezuttal nem kutat-
juk. — De hogy ilyféle eljárást a mi sze-
retett alispánunk szó nélkül nem hagy, azért
kezekedünk; s éppen azért bizalommal hívjuk
fel figyelmét a geletneki körjegyző-
sőség ellenjegyzése mellett 1887.
okt. 9-én kiállított geletneki és alsó-
zsdányi bírák által kiállított községi
bizonyítványokra, melyek ép oly ékes né-
metiséggel irattak, mintha a temesvári ka-
pitányi hivatalban gyártották volna őket.
— Jó hírnevünk megővése szempontjából:
kérjük megynék erélyes alispánját, hogy
az illetőket felvilágosítani sziveskedjék,
miserint a körjegyzőség által kiállított
hivatalos bizonyítványok az állam hiva-
talis nyelvén állítandók ki.

— **Keglevich István gróf** a kir. opera-
ház és a magyar nemzeti színház inten-
dansa megvált hivatalától. — Az intenda-
túrát **Beniczky Ferencz** államtitkár,
mint kormánybiztos fogja kezelni.

— **Báthory Romancsik Mihály**, a „Szi-
nészeti Közlöny“ megalapítója s kilencz
éven át szerkesztő tulajdonosa f. hó 19-én
életének 35-ik évében hosszas szenvedés
után a lévai közkórházban elhunyt. A he-
venes évek elején lépett a szini pályára a
boldogult s kitartó igyekezettel képezte
magát, hogy a szinügynek hasznos tagja-
vá lehessen. Irodalmi munkássága által a
vidéki szinészet érdekeit szolgálta s oda-
adó munkásságát csak testi erejének ha-
nyatlása zsbbasztá meg. — A fáradt ván-

ról még is a legélénkebben óhajtottá mi-
nél előbb értekezni a festővel; s el volt
egészen tökélyre arra, hogy a mint dolgai
engedik, azonnal utrakél.

A mit az ember határozottan akar,
attól az akadályok el nem riasztják egy
könnyen, a falusi plebános is ugy volt,
halmozott dolgai s az ut fāradalmi nem
voltak s nem képeztek oly akadályt, hogy
őt az uttól visszatartották volna. Alig
küldte el levélbeli értesítését városi barát-
jának, azonnal hozzá látott az uti készü-
lődéshez, nem szólván, nem értesítvén sen-
kit szándékáról, eltávozott hazuról s Bécs-
nek vette útját. A nyert utasítások s le-
írások szerint felkereste a festőt, kinél a
kép megrendeltetett, s a ki nekie — mi-
után magát megismertette — már a kép
vázlatát bemutatta. Szemügyre vevén a
vázlatot, azt behatólag megvizsgálta s e
szavakkal fordult a művészhez:

A képnék a jónak, az erénynek a gon-
nosz és a bünfőlötti hatalmát kell feltün-
tetni.

Az erény, a jó az angyal, a bűn a
gonosz a sátán képében s alakjában kell,
hogy kifejezést nyerjenek. E részben az
alakot az életből kell vennie; az eszme
megvalósítására az életviszonyokat tanul-
mányoznia s azokból adatokat merítenie.
A jónak, az erénynek; a gonoszak, a
bűnnék annyi mindenféle alakja fordul elő
az emberi életben, hogy ezeknek ismerete,
tanulmányozása nélkül azokat hiven ece-
telné nem lehet. Az életmód és viszonyok
különfélék; ezekbe belejártsanak a helyi
viszonyok is. Én e részben oly példányokat
akarok önnek bemutatni, melyeknek meg-
ismerése által feladatát a legkönnyebben

— **A tartalékosok behívása.** Az a tör-
vényjavaslat, mely szerint a tartalékosok
az új ismétlőfegyverrel való bánásmód meg-
tanulása végett hét napi fegyvergyakorla-
tura hivatnak be, a költségvetési vita fel-
beszakításával a jövő hét elején fog tár-
gyaltatni.

— **A farsangot**, mely tudvalevőleg
csak 39 napig tart, sietnek ugy az egye-
sek, mint az egyetek kihasználni. Egy-
mást követik a házi és nyilvános mulatsá-
gok. Jövő hó 5-én a tüzoltó-egylet tartja
tānczestélyét. A rendezőség, Pazar Ká-
roly főparancsnokkal élén, serényen buz-
gólkodik a rendezés körül, hogy ez is
mélton sorakozzék az eddig tartott és si-
került bálók közé. Az estély az „Orozslán“
vendéglő nagytermében tartatik. Beléptidij
személyenkint 80 kr. A működő tagok a
beléptidij felét fizetik. Kezdeté esti 8 óra-
kor. A tiszta jövedelem szerelvények be-
szerzésére fordittatik.

— **A színészek után szökött.** C s ú r i
Örzi, alig 14 éves eselédleány, szerdán
szülőinek híre, tudta és beleegyezése nél-
kül Ipolyságra szökött az odautazott szin-
társulat után. Szülői leghelyesebben ten-
nék, ha esendőrökkel hoztának haza az
engedetlen s itthon szigorú megfenyítés
kíséretében tanították meg a szülők iránt
tartozó kötelességekre.

— **Jagöcsi Péterffy József**, miniszteri
biztos Budán a gözsilónál kapott súlyos
sérülése folytán 4-én elhunyt.

— **A „Hep-hep!“ eredete.** Hogy min-
den kételyt eloszlassunk, ideiktatjuk a
hep-hep! eredetét. Származik pedig ez
onnan, hogy a kereszties háboruban 1097-
ben Gansfleisch Péter és Leininger Kon-
rád német táborzó vezérek zászlóin e há-
rom betű állott: H. E. P. (Hierosolyma
est perdua: Jeruzsálem elveszett.) Az ak-
kor üldözött zsidók mindenünnen, a hol
e zászlókat hurozták, sietve menekül-
tek tovább kiáltván: jön a hep!

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jö-
vőhetre: Északnyugaton változó, délkeleten
boros, kissé enyhébb időt várhatni, több-
nyire csapadékkal, erősebb szelekkel. —
A középiskolákba az egész országban a folyó
tanévre 41,454 tanuló iratkozott be; az
előző tanévhez képest 250 a növekedés. —
Pozsonyvármegye több községe feleserelte
tőt és német hangzásu nevét jó magyar
névvel, mit a betűgyűmizster is helyben-
hagyott. — **Chiliben** kolera dühög s egy
hő beforgása alatt 1488 esett fordult elő.

— **Nógrádvarmeger** Horpácz községekben
Nagy Iván akadémiai tag vállalta el a falu-
bíróiságot, a törvénybírói teendőket pedig
Veress Ernő földbírtokos. — **Nagykőrösön**
májusban országos kiállítás lesz. — **Olcsóbb**
a narancs. — Vámszerződésünk alapján az
Olaszországból szállított citrom és narancs
jan. elsejétől vámmentes; ez a gyümölcs
drbját 3—5 krral olcsóbbá teszi. Sajnos,
nālunk még nem érezzük! — **XIII. Leo pápa**
áldozárságának jubileuma alkalmából eddig
mintegy 60,000 zarándok fordult meg Rómába,
hogy a szent atja áldását elnyerhesse. Az
ajándékok értékét, melylyel a hívők milliói
megtisztelték, 60 millióra becsülik, kész-
pénz 14 millió. — **Budapesten** a nagy hi-
deg miatt majd sötétség támadt; a gazome-
terek víztartalma, mely a esővekbe nyomja
a gázt, jéggé fagyott s pár napig csak
szunnyadó mécsvilágítás forma volt a ra-
gyogó gázláng. — **Dr. Horváth Cyrill** tan-
székére öfelsége dr. P a u e r Imrét nevezte,
ki, amenyiben a filozofia-előadás megbízatása
mellé most a paedogógiai tanszékre is jo-
got nyert.

— **A pénzügyi igazgatóságok** és adó-
felügyelőségek teendőit ezental jórészen
az új megúj pénzügyi felügyelőségek fog-
ják átvenni. Ezekén kívül még négy or-
szágos pénzügyigazgatóság fog felállítani.
Ezen intézkedések ezéja részben az, hogy
a pénzügyi hivatalok eljárása gyorsíttassék.

— **A hanyag tanulókat** fenytiti meg
T r e f o r t miniszter legújabb rendeleté-
vel. Szigoruan meghagyja ugyanis ebben
a középiskolák igazgatónak, hogy azokat
a hanyag diákokat, a kik valamely osztályt
már egyszer ismételték, s ennek daczára
a vizsgán újból megbuktak, ne vegyék
többé fel. A rendelet valószínűleg nagyobb
buzgalomra, komolyabb munkálkodásra fogja
serkenteni azokat az urfiakat, a kik nem
tanulni, de mulatni jártak eddig az iskolába.

— **Egy vármegye a pánszlávok ellen.**
Nyitavármegye közigazgatási bizottsága
feliratot intézett a közoktatásügyi minisz-
terhez, melyben intézkedést kér az ellen,
hogy a Komáromvármegyéből hazaellenes
magatartásuk miatt elbocsátott evangélikus
tanítók közül többeket a nyitrai luteránus
esperesség a vármegyében alkalmazott. A
közoktatási bizottság ezen tanítók újabb
alkalmazásának eltiltását kéri.

oldhatja meg. Hajlandó-e ezen tanácsomat
elfogadni; a bemutatandó példányokat a
helyszinén tanulmányozása tárgyává tenni,
azokat a képnék felhasználni?

Óh, igen, felele a művész, csak mód,
tér és alkalom nyujtassék azok megisme-
résére.

A módot és alkalmat, folytatá a falusi
férfiu meg fogom adni, most egyelőre csak
annyit, hogy el kell mennie a képet meg-
rendelő plebános helyére s ott a viszonyo-
kat egészen megismernie; többet ez alkalmal
nem mondhatok, hanem, a mint
hazatértem, azonnal irásban kimerítően fo-
gom a szükséges utasításokat megadni s
megküldeni, különös figyelmébe ajánlván
már most is a sátán ábrázolásának a mun-
káját. A költséget és díjazást én viselem
s teljesitem, csak pontosan kövesse s tel-
jesítse szinte tanácsaim s utasításaimat.

Egész figyelmemet fordítom arra, hogy
az ön által fejtegetett eszméket helyesen
megvalósíthassam az oltárképnék, válaszolt
a művész.

Ezzel elváltak.

(Folyt. köv.)

Egy félreismert egyén temetésén.

Mennyi erő és esz megy a sirba e földi porokkal;
S mily sok jót, hasznost várhatta tőle a köz! . . .
A kincset, mely véka alá volt rejtve, — korunkban,
Hol sok a porhánys — nem keresi a világ.
Ah, vagy igen... Hisz, nézd: mily egyszerű a temetés...
Drága barát, rokonok nagy sokasága van itt;
Hm, igaz a rokonok mind itt gyász könnyeket ejtnek!..
Persze, sír a krokodil, hogyha feszíti az éh!

Luna.

— **Néhány szó Hoff János maláta-kivonat**
készítményeiről. — E czim alatt legközelebb
egy közleményt hoztunk a Hoff-féle maláta-
kivonat készítmények kitünő sajátágairól
és felemlítettük, hogy József-főherczeg ő
fenségének családja részére, Acsutra és
Fiumebe, rendszeren Hoff-féle malátásör kül-
dették. Erre vonatkozólag most egy levelet
kaptunk, mely következőleg szól: „Nekem
is volt alkalmam Hoff-nál néhány eredeti
iratot látni, melyek valóságos tiszteletet

gerjesztettek bennem. Egy még jól meg-
örzött, de szürke koru finom papír IV. Fri-
gyes Vilmos királytól, többek közt a kö-
vetkező passust tartalmazza: „Szép gyom-
orsőre igen jót tett nekem.“ — Jellem-
zően parancsoló hangon van írva, gróf
Schuvaloff ismert orosz generális egyik
távirata: „Hoff János-féle maláta-kivonat
egészségi sör azonnal küldendő ő felsége
Sándor orosz czár részére Sarskoje-Seloba.“
— Albert szász király egy nyilatkozata
igy hangzik: „Maláta-kivonata, az anya-
királynőnek igen jót tesz.“ — Keresztely
dán király a következőket írja: „Örömmel
tapasztaltam maláta-kivonatainak gyógyha-
tását, ugy rajtam, mint házam több tag-
jánál.“ — A walesi herczeg következőleg
tett megrendelést: „Kérek haladéktalanul
egy küldeményt erősítő maláta-kivonataból
a walesi herczegnő királyi fensége részére.“
És így tovább. Tudtommal Hoff ur mint-
egy 70 megérdemelt kitüntetésben és ki-
nevezésben részesült. Csak nemrég nevezte
ki a magas porta udvari szállítójának és a
Hoff-féle egészségi sör élvezése Törökor-
szágban — a hol a korán a sörivást tiltja
— mégis szentesített. Hoff 40 év óta
kipróbált szeret és pedig egészségi sőre,
egészségi csokoládéja, maláta-kivonata, meli-
czukorkái sat. oly különlegességek, melyek
a legnagyobb mérvű elterjedést érdemelik,
mert a szenvedő emberiség egy nagy ré-
szének segélyt nyujtanak. (E készítmények
kaphatók Budapesten a magyarországi fő-
raktárban zsbáros-utca 7 és nálunk:
M e d v e c z k y Sándor és B o l e m a n
Ede uraknál.

— **A tartalékosok behívása.** Az a tör-
vényjavaslat, mely szerint a tartalékosok
az új ismétlőfegyverrel való bánásmód meg-
tanulása végett hét napi fegyvergyakorla-
tura hivatnak be, a költségvetési vita fel-
beszakításával a jövő hét elején fog tár-
gyaltatni.

— **A farsangot**, mely tudvalevőleg
csak 39 napig tart, sietnek ugy az egye-
sek, mint az egyetek kihasználni. Egy-
mást követik a házi és nyilvános mulatsá-
gok. Jövő hó 5-én a tüzoltó-egylet tartja
tānczestélyét. A rendezőség, Pazar Ká-
roly főparancsnokkal élén, serényen buz-
gólkodik a rendezés körül, hogy ez is
mélton sorakozzék az eddig tartott és si-
került bálók közé. Az estély az „Orozslán“
vendéglő nagytermében tartatik. Beléptidij
személyenkint 80 kr. A működő tagok a
beléptidij felét fizetik. Kezdeté esti 8 óra-
kor. A tiszta jövedelem szerelvények be-
szerzésére fordittatik.

— **A színészek után szökött.** C s ú r i
Örzi, alig 14 éves eselédleány, szerdán
szülőinek híre, tudta és beleegyezése nél-
kül Ipolyságra szökött az odautazott szin-
társulat után. Szülői leghelyesebben ten-
nék, ha esendőrökkel hoztának haza az
engedetlen s itthon szigorú megfenyítés
kíséretében tanították meg a szülők iránt
tartozó kötelességekre.

— **Jagöcsi Péterffy József**, miniszteri
biztos Budán a gözsilónál kapott súlyos
sérülése folytán 4-én elhunyt.

— **A „Hep-hep!“ eredete.** Hogy min-
den kételyt eloszlassunk, ideiktatjuk a
hep-hep! eredetét. Származik pedig ez
onnan, hogy a kereszties háboruban 1097-
ben Gansfleisch Péter és Leininger Kon-
rád német táborzó vezérek zászlóin e há-
rom betű állott: H. E. P. (Hierosolyma
est perdua: Jeruzsálem elveszett.) Az ak-
kor üldözött zsidók mindenünnen, a hol
e zászlókat hurozták, sietve menekül-
tek tovább kiáltván: jön a hep!

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jö-
vőhetre: Északnyugaton változó, délkeleten
boros, kissé enyhébb időt várhatni, több-
nyire csapadékkal, erősebb szelekkel. —
A középiskolákba az egész országban a folyó
tanévre 41,454 tanuló iratkozott be; az
előző tanévhez képest 250 a növekedés. —
Pozsonyvármegye több községe feleserelte
tőt és német hangzásu nevét jó magyar
névvel, mit a betűgyűmizster is helyben-
hagyott. — **Chiliben** kolera dühög s egy
hő beforgása alatt 1488 esett fordult elő.

— **Nógrádvarmeger** Horpácz községekben
Nagy Iván akadémiai tag vállalta el a falu-
bíróiságot, a törvénybírói teendőket pedig
Veress Ernő földbírtokos. — **Nagykőrösön**
májusban országos kiállítás lesz. — **Olcsóbb**
a narancs. — Vámszerződésünk alapján az
Olaszországból szállított citrom és narancs
jan. elsejétől vámmentes; ez a gyümölcs
drbját 3—5 krral olcsóbbá teszi. Sajnos,
nālunk még nem érezzük! — **XIII. Leo pápa**
áldozárságának jubileuma alkalmából eddig
mintegy 60,000 zarándok fordult meg Rómába,
hogy a szent atja áldását elnyerhesse. Az
ajándékok értékét, melylyel a hívők milliói
megtisztelték, 60 millióra becsülik, kész-
pénz 14 millió. — **Budapesten** a nagy hi-
deg miatt majd sötétség támadt; a gazome-
terek víztartalma, mely a esővekbe nyomja
a gázt, jéggé fagyott s pár napig csak
szunnyadó mécsvilágítás forma volt a ra-
gyogó gázláng. — **Dr. Horváth Cyrill** tan-
székére öfelsége dr. P a u e r Imrét nevezte,
ki, amenyiben a filozofia-előadás megbízatása
mellé most a paedogógiai tanszékre is jo-
got nyert.

— **A pénzügyi igazgatóságok** és adó-
felügyelőségek teendőit ezental jórészen
az új megúj pénzügyi felügyelőségek fog-
ják átvenni. Ezekén kívül még négy or-
szágos pénzügyigazgatóság fog felállítani.
Ezen intézkedések ezéja részben az, hogy
a pénzügyi hivatalok eljárása gyorsíttassék.

— **A hanyag tanulókat** fenytiti meg
T r e f o r t miniszter legújabb rendeleté-
vel. Szigoruan meghagyja ugyanis ebben
a középiskolák igazgatónak, hogy azokat
a hanyag diákokat, a kik valamely osztályt
már egyszer ismételték, s ennek daczára
a vizsgán újból megbuktak, ne vegyék
többé fel. A rendelet valószínűleg nagyobb
buzgalomra, komolyabb munkálkodásra fogja
serkenteni azokat az urfiakat, a kik nem
tanulni, de mulatni jártak eddig az iskolába.

— **Egy vármegye a pánszlávok ellen.**
Nyitavármegye közigazgatási bizottsága
feliratot intézett a közoktatásügyi minisz-
terhez, melyben intézkedést kér az ellen,
hogy a Komáromvármegyéből hazaellenes
magatartásuk miatt elbocsátott evangélikus
tanítók közül többeket a nyitrai luteránus
esperesség a vármegyében alkalmazott. A
közoktatási bizottság ezen tanítók újabb
alkalmazásának eltiltását kéri.

oldhatja meg. Hajlandó-e ezen tanácsomat
elfogadni; a bemutatandó példányokat a
helyszinén tanulmányozása tárgyává tenni,
azokat a képnék felhasználni?

Óh, igen, felele a művész, csak mód,
tér és alkalom nyujtassék azok megisme-
résére.

A módot és alkalmat, folytatá a falusi
férfiu meg fogom adni, most egyelőre csak
annyit, hogy el kell mennie a képet meg-
rendelő plebános helyére s ott a viszonyo-
kat egészen megismernie; többet ez alkalmal
nem mondhatok, hanem, a mint
hazatértem, azonnal irásban kimerítően fo-
gom a szükséges utasításokat megadni s
megküldeni, különös figyelmébe ajánlván
már most is a sátán ábrázolásának a mun-
káját. A költséget és díjazást én viselem
s teljesitem, csak pontosan kövesse s tel-
jesítse szinte tanácsaim s utasításaimat.

Egész figyelmemet fordítom arra, hogy
az ön által fejtegetett eszméket helyesen
megvalósíthassam az oltárképnék, válaszolt
a művész.

Ezzel elváltak.

(Folyt. köv.)

Egy félreismert egyén temetésén.

Mennyi erő és esz megy a sirba e földi porokkal;
S mily sok jót, hasznost várhatta tőle a köz! . . .
A kincset, mely véka alá volt rejtve, — korunkban,
Hol sok a porhánys — nem keresi a világ.
Ah, vagy igen... Hisz, nézd: mily egyszerű a temetés...
Drága barát, rokonok nagy sokasága van itt;
Hm, igaz a rokonok mind itt gyász könnyeket ejtnek!..
Persze, sír a krokodil, hogyha feszíti az éh!

Luna.

— **A tartalékosok behívása.** Az a tör-
vényjavaslat, mely szerint a tartalékosok
az új ismétlőfegyverrel való bánásmód meg-
tanulása végett hét napi fegyvergyakorla-
tura hivatnak be, a költségvetési vita fel-
beszakításával a jövő hét elején fog tár-
gyaltatni.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítas.

I.

A „Stefánia-árvaház“ részére
a lévai uradalom 3 méter tüzi fāt, Bal-
bach Andrásné urnő 2 képet, Tóth
Zsigmondné és Gertler Antalné urnők
zsirt és husneműt voltak kegyesek ado-
mányozni.

Köszönet az árvák nevében.
Léva, 1888. jan. 20.

II.

Mindazon tisztelt emberbarátoknak, kik
férjem halála által ért nehéz anyagi hely-
zetemen könyör adományaik segélyével köny-
nyíteni iparkodtak, fogadják e helyütt is
forró köszönetem és hálám kifejezését.
Mély tisztelettel

Özv. Báthory Mihályné.

Bucusz szó.

Miután lakhelyemet Bécsbe teszem át,
hol is vasárú tüzletet nyitok, mindazon t.
ismerőseim, jó barátaim és a n. é. közön-
ségnek — kiktől személyesen bucsut nem
vehettem s kik ittlétem alatt jóindulatuk,
barátságuk s bizalmukkal megajándékoztak
szivesek voltak — őszinte köszönetemet
nyilvánítván és magamat továbbra is jó em-
lékezetükbe ajánlván, — ez uton mondok
szívöl eredő „isten hozzád“-ot.

Léva, 1888. január 19-én.

Kern Vilmos.

Számadás.

Az „Országos keresztény önségélyző
és fogyasztási szövetkezet“ helyi bizottsága
által, 1888. évi január hó 15-én tartott
tānczestély nyilványos számadása.

Kiadás. A tānczestély rendezésére
94 ft 47 kr. Bevétele. Személy és család-
jegyek után 73 ft 12 kr. H i á n y. 21 ft 35 kr.
Kelt Léva 1888. január hó 21-én.

Récz János Hliva János Farkas Ákos
b. pénztárnok. b. alelnök. b. jegyző.

Nyilttér.

Bor-eladás.

Kis-Kereskenyi vörös és fehér fi-
nom borok palaczkokban megrendelhe-
tők Makai Sándor és Czirok János
uraknál Léva, valamint a tulajdonos,
Mailath Istvánnál Kis-Kereskenyben.
Egy nagy palaczk 7/10 l. ára 35 kr.
kis palaczk 5/10 l. ára 25 kr. A palaczk-
ok 5 krral visszavétnék.

Szerkesztői-üzenetek.

V. J.-nak. Megkaptuk, majd sort keritünk rájuk.
M. S.-nek. Köszönet a szives megemlékezésért;
legközelebb.

B. J.-nak. Szivesen vettük újabb küldeményét is;
csak folytassa. Nincs nemesebb időöltés. A lap kül-
dése iránt intézkedtünk.

K. B.-nak. Csak türelem! Majd átnézzük s ha
jók: felhasználjuk.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ó n y a József, városkapitány.

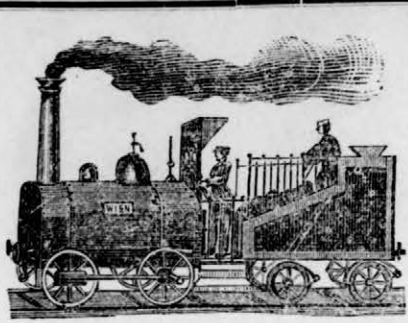
Buza: m.-mázsánként 6 frt 50 kr., 7 frt
— kr. Kétszeres 5 frt 50 kr., 5 frt 80 kr.
Rozs 5 frt. 10 kr. 5 frt 50 kr. Arpa 6 frt,
20 kr., 6 frt 60 kr. Zab 5 frt. 20 kr. 5 frt,
50 kr., Kukoricza 5 frt. 80 kr., 6 frt — kr., Bab
7 frt, — kr. 7 frt. 80 kr., Lencse 6 frt 80
kr., 7 frt — kr. Köles 3 frt. 80. 4 frt 20 kr

A GARAM-IPOLYVÖLGYI VASUT MENETRENDJE.

En Csillag Anna,
185. ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajbőrt, uraknál elősegít egy teljes erős szakálnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megővja korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 ft., 2 ft. Postával küldés napoként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világra.

CSILLAG ÉS TÁRSA,
Budapest,
Király-utca 26.

A vastagabb betűvel jelzett szám, az esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

Léva-Csata-Esztergom-Nána			Esztergom-Nána-Csata-Léva			Csata-Ipolyság		
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat	
	I.	III.		II.	III.		II.	III.
Léváról	ind.	7.— 4.—	Budapestől	ind.	8.— 11.20	Csata	ind.	11.03 6.19
Alsó-Várad	"	7.26 4.25	Bécsből	"	10.— 9.—	Zalaba	"	11.21 6.38
Nagy-Salló	"	7.57 4.54	Esztergom-Nána . . .	érk.	9.19 4.17	Ipoly-Pásztó	"	11.43 7.02
Zeliz	"	8.27 5.23	"	ind.	9.50 4.45	Bél	"	11.56 7.16
Csata	érk.	9.— 5.56	Köhid-Gyarmat	"	10.11 5.12	Szakállos	"	12.14 7.38
"	ind.	9.24 6.28	Kéménd	"	10.29 5.32	Visk	"	12.33 8.—
Bény	"	9.41 6.51	"	"	10.43 5.53	Ipolyság	érk.	1.— 8.30
Kéménd	"	9.55 7.07	Bény	"	10.43 5.53	Ipolyság Csata		
Köhid-Gyarmat	"	10.12 7.28	Csata	érk.	10.57 6.09	Ipolyság	ind.	7.20 4.10
Esztergom-Nána . . .	érk.	10.32 7.50	"	ind.	11.15 6.45	Visk	"	7.48 4.40
Budapestre	érk.	11.30 9.25	Zeliz	"	11.49 7.20	Szakállos	"	8.11 5.06
Bécsbe	"	13.55 9.55	Nagy-Salló	"	12.24 7.57	Bél	"	8.26 5.22
		6.14 5.33	Alsó-Várad	"	12.48 8.22	Ipoly-Pásztó	"	8.44 5.42
			Léva	érk.	1.12 8.46	Zalaba	"	9.02 6.01
						Csata	érk.	9.18 6.18

H I R D E T É S E K.

Január 22.

4. szám.

Minden nőnek a legmelegebben ajánlvál Sidzina (Galiczia, u. p. Jordanór). Feleségem majd egész öt évig szenvedett gyomorhajtásokban, székrekedésben, étvágya is teljesen elv. pedig ugyancsak szedte a Morison és Pserhofer-féle labdacsokat, — végre is Brandt R. gyógyszerész svajczi labdacsoinak használata után nyerte vissza egészségét s elvesztett étvágyát. Fogadja ezért legszívesebb köszönetem! Wiats Lajos, népi iskolai főtanító. Aláírásum valódiságául szolgáljon e hivatalos iskolai pecsét. (P. H.) Brandt R. gyógyszerész svajczi labdacsoi a gyógyszerárakban egy dobozzal 70 kr. kaphatók, figyelni kell a rajta levő fehér keresztre vörös mezőben, s Brandt R. név-aláírására.

6865/1887. sz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvénzék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Honjcsár Pál végrehajtónak **Matyasovits György** örökösei; **Matyasovits Katalin**, **Matyasovits György** és kiskoru **Matyasovits Zsuzsanna** végrehajtást szenvedők elleni 214 ft., töké-követelés és járulékaiknak kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvénzék területén lévő, Alsó Prandorf község határában fekvő az alsó Prandorf 5 sz. tjkvben Sztaninka **Matyasovits Katalin**, **Matyasovits György** és kisk. **Matyasovits Zsuzsanna** tulajdonául bejegyzett I. 582.854.1541 hr. sz. alatti szántó és rétek-ből álló birtokra és a hozzá tartozó közös-erdő és legelő ültetményvel 623 frban ezen-nel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1888. évi február hó 24-ik napjának** d. e. 10 órákor Alsó Prandorfon a községi bíró há-zánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az inga-talanok becsárának 100/0. vagy is 62 frtot kézsp. vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban j. árfolyammal számított és az 1881. évi no-venber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött ke-zéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ipolyság 1887. évi Október hó 30 án.
Kir. törvénzék mint telekvi hatóság.
Novotny István
kir. törvénzékibíró.

7 arany és ezüst érmet nyert legjobb **KÉZI HARMONIKA** Ariston, Eufonium, Melyfon, és ezek hangjegyei. Cziterák 8 frt 50-től 80 forintig.

Különösen ajánlja legújabb patent hangverseny cziteráit, mindennemű hangszereit, hegedű, fuvola, klari-nét, szájharmonikáit, occarináit, zené-lő albumait stb.

TRIMMEL N. JÁNOS
harmonika gyár és hangszer-raktár,
BÉCS.

Képes árjegyzékek harmonika és hangszerekről ingyen és bérmentve. — Színezett ár-jegyzékek ismétlődőnek 1 frt előleges be-küldés mellett.

Franczia padló-fénymáz
parquettok, puhafa és lakkirozott padlók befényesítésére.

Legelőcsőbb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) par-quettekhez, világossárga, sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquett, puhafa- és fényezett padlókhoz; azona-lal megszárad és minden kefével nélkül tartós fényt kölcsönöz.

Ára dobozonként 85 kr. és 1 ft 60 kr
— Egy tagas szobához elegendes egy 85 kros dobozzal. —

Arjegyzékeket ingyen küld:
SCHNEIDER & Co.
Wien I. Herrengasse 10.
Raktár:
KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Vakító fehérségű fogakat lehet kapni a világhírű.

Dr. POPP-féle z amatos fogpaszta
rövid használata által.

A fogak (természetes és műfogak) jó karban tar-tatnak és a fogfájalmak akadályoztatnak Ára 35 kr.
A legerősebb fodormenta-olaj készül.

ANATHERIN FOG- ÉS SZÁJVIZ
Dr. POPP J. G.-től es. kir. udv. fogorvos
BÉCS, I. Bognergasse 2.

Kitűnő gyógyszer mindennemű fogfájás, ugy-szinte a szájlég és a foghús minden betegsége el-len. A gyermekeknek a fogzást könnyíti és nélkülözhetetlen ásványvizet tartalmaz. Bevált garga-rizáló víz idült torokjajoknál és torokgyík ellen. Magas orvosi tekintélyek bizonyítványai árthatat-anságát és ajánlatosságát elismerték és az sok jóhírű orvos által rendeltetik.

Egy nagy palaezk 1 frt 40 kr., egy középnyag-ságn 1 frt, egy kis palaezk 50 kr. — Eredmény biztositatik a használati utasítás pontos figyelem-be vétele mellett.

Dr. Popp-féle Anatherin-fogpaszta a legtökéle-tesebb és legfinomabb minden fogtisztító szer közül. Ára üvegdobozonként 1 frt 22 kr.

Dr. Popp-féle fogtömő foglamb, melylyel lyukas fogakat sajátkezűleg be lehet tömni.

Dr. Popp-féle gyökérszappan kitégek szepű (ugynevezett mitfresser), bibiresek, haj- és szakál-korpa, kozs és bőrbetegségek és egyáltalán tisztá-lanság ellen. Ára 30 kr.

A hamított Anatherin szájjviz — a fegyelemzés kimutatása szerint — az egészögre nézve ártalmas keverékek közül van készítve, miért is annak vételétől óvakodjunk.

Kapható: Léván, Boleman Ede és Med-vezky Sándor urak gyógyszerárában, Bábhan Zsilka L. Aranyos-Maróthon; Simonides P., Nagy-Sallóban; Zsuzsanna L., Új-Bányán; Vitko-vics J., Cervinka M., Verebelyen; Berenczy öz-vegye Bakabányán; Molnár S., Selmecezen; Mar-gócsy J. Sztanikay F-féle

gyógyszertárakban
és Neumann J. kereskedésében; Nyitra: Kovács J. és Tombor C. urak gyógyszerárában.

Haszonbérbe adási hirdetmény.
Néhai öreg Szabó János örökösei, és Berinkev Béla tulajdonát képező azon szódói ingatlanok, — melyeket jelenleg Eggenhofer János ur haszon-bérel, — 1888-ik évi Sz.-Mihály napjától hat évre haszonbérbe adandók. — A bérleni szándékozók, alulírttal Komáromban értekezhetnek és szerződhetnek. Komárom, 1888 évi Január 10-én.
BERINKEY ANTAL
ügyvéd.

Pserhofer J.
gyógyszertára Bécsben, Singerstrasse Nro 15. az „arany almához.”

Vértisztító labdacso, ez előtt universalis pilulák joggal érdemlik ezen utóbbi elnevezést, mintán szeresen nem bizonyult volna be. A legmakaesabb betegségeknél, hol sok más egyéb gyógyszer haszta-lanul alkalmaztatott, — e pilulák által számtalanszor és rövid idő alatt teljes gyógyulás állott be. 1 do-boz 15 labdacsoval 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentellen utánvételes küldéssel 1 frt 10 kr. A pénznek előleges beküldése mellett bérmentes küldéssel: 1 tekeres 1 frt 25 kr., 2 tekeres 2 frt 30 kr., 3 tekeres 3 frt 35 kr., 4 tekeres 4 frt 40 kr., 5 tekeres 5 frt 20 kr., 10 tekeres 9 frt 20 kr. (Kevesebb mint egy tekeres nem küldhető.)

Megszámlálhatlan köszönő levél érkezett be, melyekben e labdacso fogyasztói a legkülönfélébb s nehéz betegségek után egészségük visszaszerzése felett hálálkodnak. — Mindenki, ki ezekkel csak egy-szer tett kísérletet, tovább ajánlja e szert.

Alant közlünk nehányat a sok háányilatkozat közül:

Leozang, 1883. május 15.
Mélyen tisztelt uram! Az ön labdacsoi vald-ban csodaszereilleg hatnak, nem olyanok, mint a leg-több ajánlott szer, hanem valóban majdnem minden bajnál segítenek.

A husvétkor rendelt labdacsokból barátain és ösmerőseim között szótostottam s mindegyikén se-gítettek, sőt agy egyéneknek, kik különböző beteg-ségben szenvedtek, habár nem is teljes gyógyulás, de jelentékeny javulás állott be s azok a gyógyszert tovább is óhajják használni. Kérem tehát szívés-kedjék nekem ismét 5 tekereset küldeni. Tölem s mindazoktól, kik abban a szerencsében részesültek, az ön labdacsoi által egészségüket visszanyerhetni, fogadja köszönetünket.

Deutinger Márton.

Bécs-Szent-György, fabr. 16. 1883.

Tisztelt uram! Nem tudom eléggé önmek hálá-mat kifejezni, azon siker felett, melyet labdacsoi újsóml gyakoroltak, ki már évek óta misereiben szenvedtem, habár még mindig használja labdacsoit.

Fuggybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Golyva-balzsam, a golyva ellen biztos szer. 1 üvegeske 40 kr., bérmentes küldéssel 45 kr.

Élet-essenzia (prágai csöppek); megrontott gyom-or, rossz emésztés és mindennemű altesti bántalom ellen kitűnő hájszer, 1 üvegesével 20 kr.

Spitzweigerichsft egyáltalán ösmert kitűnő hájszer catarrhus rekedtség, kölégs stb. ellen 1 üve-gese 50 kr., 2 üvegesse bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr.

Amez, köszvénykeűs, gyors és biztos hatású, ta-gadliatlanul a legjobb szer minden köszvényes és eszusz bajok, u. m.: gerince-agybántalom, tagszag-tatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Alpisi-nőéreg-lékör Bernhardt W. Ottm.-tól Lin-dauban mindeuféle gyomorhajtók ellen. Egy üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Ezen itt elősorolt készítményeken kívül még számtalan, az osztrák lapokban hirdett, bel-és külföldi pharmaceutikus specialitások kereskedésben kapható — a raktáron esetleg nem levők, pedig kívánatra gyorsan és olcsón megrendelhetők.

Postaküldemények leggyorsabban a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett expediatlanul.

A pénz előleges beküldése mellett (legczelszerűbben postautalvány útján) a postaköltség kevesebb, mint az utánvételes szállítmányánál.

A LEGJOBB Szivarkapapir
a valódi **LE HOUBLON**
franczia gyártmány
Hawley & Henry. P. risben.

Ócs hamított gyártmány ellen!

E szivarkapapirt Dr. Pohl J. J. Dr. Lud-wig E. Dr. Lipmann E. A bécsi egyetem ve-gyészeti tanárai legmelegebben ajánlják kitűnő minőségéért, tisztaságáért, s mert az egész-ségre nézve semmiféle ártalmas anyagot ma-gában nem foglal.

Hawley & Henry
17, rue Bérange, a PARIS

Haszonbérbe adási hirdetmény.
Néhai öreg Szabó János örökösei, és Berinkev Béla tulajdonát képező azon szódói ingatlanok, — melyeket jelenleg Eggenhofer János ur haszon-bérel, — 1888-ik évi Sz.-Mihály napjától hat évre haszonbérbe adandók. — A bérleni szándékozók, alulírttal Komáromban értekezhetnek és szerződhetnek. Komárom, 1888 évi Január 10-én.
BERINKEY ANTAL
ügyvéd.